

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 906

PENKTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 18, 1949, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X V I I I

Veteranai Baigia Netekti Kantrybės; Ketina Kelti Audrą dėl Pamiršimo Jų

TORONTO. — Pereitą savaitę čia įvyko tas, kas gali būti pradžia didelės audros veteranų tarpe prieš vyriausybę dėl pamiršimo jų reikalų.

Savo susirinkimė čia jie su didžiausiu pasipiktinimu pasmerkė vyriausybę už tai, kad ji visai nesirūpina butais. Mitingas tęsėsi penkias valandas, dalyvaujant keliems parlamento nariams. Veteranai visai nedvejojantys pasakė, ką jie mano apie valdžios atsakomybę.

"Jie nesusirūpinę butais mums," pareiškė veteranas Hec Carter. "Jiems svarbiau nauji bankai, nauji teatrai, naujos kavinės. Tikėtis, ar ne, aš nemačiau pigesnio namo, kaip \$16.000. . . Motate, aš dedu pečius."

Pulkininkas Harvey Lyons, aklas piliečių įkurdinimo komiteto pirmininkas, pareiškė:

"Aš nuleidžiu savo galvą iš gėdos. Aš esu Kanadoj gimęs, ir sakau, kad Kanada niekad neužims vadovaujančios rolės tautų tarpe, kol ji toleruos chaosą ir desperaciją tarp veteranų, kokias aš surandu.

"Šie vyrukai jaučiasi nereikalingais. Jie mato, kaip federalė valdžia investuoja į bile ką, tik ne į kanadiečius . . . subsidijuoja bile ką, tik ne žmones. Jie neturi drąsos investuoti į kanadiečius taikos metu, kaip kad daro karo metu."

Išklausę veteranų pasakojimų apie jų gyvenimą, net parlamento nariai nustebė, kaip valdžia leidžia tokiai padėčiai egzistuoti.

Toronte 1947 metais per 6 mėnesius buvo išduota leidimų statybai \$16,000,000 vertės. Namų statybai išleista tikrai \$1,250,000.

Du tūkstančiai šeimynų turės išsikraustyti iš butų iki pirmos gegužios. 50,000 šeimynų reikalingos butų. Iš to skaičiaus 5,000 veteranų. Jos gyvena susikimšusios mažose butuose. Bet už tai reikia brangiai mokėti.

Kituose miestuose padėtis nedaug kuo skiriasi. Už tai veteranai pradeda jaustis, kad atėjo laikas pakelti griežtą protestą. Jų pasiau-

Laike policijos užpuolimo ant streikuojančių darbininkų Paris miestelyje, viena darbininkė buvo parmušta ir sutrempta. Tėvas buvo liudininkas, kaip policija parmu-

šė dukterį. 40 policininkų puolė streikičius. Skebai užgavo vieną darbininką automobilium, kuriuo jie veržėsi per pikieto liniją. Nuotraukoj — parmušta darbininkė.

Švedija Nesidės Prie Šiaurės Atlanto Pakto

9. STOKHOLM. — Švedijos premjeras Tage Erlander pranešė parlamentui, kad Švedija nesidės prie Šiaurės Atlanto pakto.

Norvegija pasiuntė Vašingtonan savo atstovą pasitarti su Trumanu dėl to pakto. Bet yra žinoma, kad Norvegija nelinkus stoti į tą sąjungą be rezervacijų.

Norvegija nesutiksianti pasirašyti po jokių paktų, kurs reikalautų iš jos militarinių bazių ar panaudojimo jos žemių agresijai prieš Tarybų Sąjungą. Jeigu ji pa-

kojimas karo metu jau pamirštas.

sirašys, tai tikrai grynai dėl apsigynimo.

Tarybų Sąjunga pasiūlė Norvegijai pasirašyti nepuolimo sutartį. Ar Norvegija priims pasiūlymą, kol kas neaišku. Ar ji norės pirma pasirašyti Šiaurės Atlanto pakta, o paskui sutartį su Tarybų Sąjunga, taipgi neaišku.

Švedija norėjo sudaryti neutralų bloką iš Skandinavų šalių. Ji patyrė iš praėjusio karo, kad neutralumas, atsitikime dviejų galiūnų susikirtimo, geriau. Ji išliko sveika, kai tuo tarpu Norvegija nukentėjo.

6. VAŠINGTON. — Jungtinių Valstijų valdžia drafta-

Mirė Didysis Lietuvių Muzikos Kompozitorius

Juozas Banaitis

VILNIUS. — Amžinai mirė didysis lietuvių tautos sūnus Juozas Tallat-Kelpša, žymiausias lietuvių muzikos kompozitorius, netikėtai mirė vasario 5 dieną nuo širdies ligos.

Tallat-Kelpša buvo Tarybinės Lietuvos Muzikos Kompozitorių Sąjungos pirmininkas, Valstybinės Operos Orkestro ir Baletos konduktorius, stalininės premijos laimėtojas.

Kuomet vokiečių fašistai okupavo Lietuvą, Tallat-Kelpša buvo pašalintas iš operos, ir tik Tarybų kariuomenei išlaisvinus Lietuvą, jis galėjo grįžti prie savo darbo. Tuomet kūrybinė jo veikla pasiekė aukščiausį laipsnį.

Tallat-Kelpša gimė 1888 metais, Kalnujų bažnytkaimyje, Raseinių apskrityje.

Muzikinių išsilavinimo pirmiausiai jis igijo Vilniaus Muzikos Mokykloje. 1906 m. Tallat-Kelpša buvo Vilniaus Lietuvių Choro direktorius ir parašė dramatinę muziką senajai liaudies pasakai apie Žalčių Karalienę.

Sekamaisiais metais ji nuvyko į Petrapilį ir tobulino

si muzikoje pas profesorių Liadovą ir kitus kompozitorius. 1916 metais ji užbaigė muzikos mokslą Petrapilės Konservatorijoje.

Kuomet 1919 m. Vilniuje buvo paskelbta Tarybų valdžia, Tallat-Kelpša darbavosi liaudies komisariato muzikos komisijoje.

1920 metais jis dalyvavo veikloje dėl lietuvių operinio meno pakėlimo ir vadovavo paruošimui pirmojo "Traviata" operos vaidinimo.

Tuo pačiu laiku Tallat-Kelpša rinko liaudies dainų melodijas ir paruošė jas muzikai. Tarp kitko, jis parašė muziką "Trys Dainos" mišriam chorui ir "Ne Pūkaplunksniai Vanagai", "Šiandien šventė Mano Sieloj", "Zalioj Pievelėj", "Lakštingala" ir kt.

Jo talentas subrendo ypač tarybinės Lietuvos metais. Tada jis pagamino eilę kūrinių simfonijos orkestrui, pasiremdamas liaudies dainų melodijomis. Jis taip pat sukūrė kompozicijų dūdų muzikai. Žymiausias jo muzikinis veikalas — "Stalino Kantat", kurios žodžius parašė poetė Salomėja Neris.

Tallat-Kelpša pašventė savo amžių lietuvių muzikos išvystymui.

Generolas De Gaulle Grumoja Sukilimu

5. PARYŽIUS. — Generolas De Gaulle grumoja nuvertimu dabartinės valdžios, jeigu ji nesiskubins su paskelbimu naujų rinkimų.

"Yra baisių priemonių," pareiškė jis, "kurias mes ir mūsų draugai galime panaudoti teisėtumo pusėj, jeigu jos būtų kada išstatytos išbandymui."

Jis sako, kad jeigu rinkimai nebus tuojaus paskelbti, jo pasekėjai turės juos pašalinti.

Atrodo, kad dešinieji suokalbiauja palaidoti vidurio valdžią. Jie nori griežtesnio režimo. Veikiausiai jie turi pritarimą ir iš Amerikos kaptalo.

6. Pasidairius Po Kanada

a. Amerikos Darbo Federacijos vadai vėl pradėjo pulti Kanados Amatų ir Darbo Kongresą, kurio priešakyje stovi Percy Bengough. Girdi, Kongresas neapsivalęs nuo komunistų.

Percy Bengough pareiškė, kad Amerikos Darbo Federacijoj yra daugiau komunistų, negu Kongreso unijose.

Kongreso suvažiavimai pakartotinai pasisakė už demokratiją unijose. Jeigu nariai išsirenka komunistus vadais, tai jų reikalas.

Pačiame Kongreso centre nėra nei vieno komunisto. Kitas dalykas, komunistai, kurie išrinkti į unijų vadus, atlieka pareigas nei kiek neprasčiau, kaip ir kiti.

b. Liberalų partija aną dieną apturėjo nemažą kumštį. Per daug metų liberalų konstitucijoj Kvebeko provincijoj rinkimus laimėjo konservatai.

Kvebeko provincija yra liberalų tvirtovė federaliuose rinkimuose. Jeigu ne Kvebekas, tai liberalai būtų senai praktiški federalius rinkimus. Dabar, kaip rodo rinkimai Nicolet-Yamaska konstitucijoj, liberalų įtaka puola ir Kvebeko provincijoj.

Akylesni tarytojai sako, kad francūzai nelabai patenkinti premjero dideliu pasidavimu amerikiečių užsieni nei politikai. Kanados įstojimas į Atlanto Pakta gali kainuoti liberalams rinkimus.

Kvebeko nacionalistai moka išnaudoti francūzų izolacionizmą. Kita, dabar Drew ir Duplesis sudaro stiprų tyumą prieš liberalus.

c. Įdomu, kada didelis laik-

raštis vaišina savo skaitytojus dar didesniu melu.

Globe and Mail, aukso baronų organas, editoriale rašo, kad Tim Buck, nacionalis Darbo Progresyvos Partijos lyderis, vienas diktatoriškai paskelbė partijos platformą. Girdi, nereikėjo susižinoti su nariais, užteko užsimanyti ir padaryti.

Kaipgi buvo tikrumoje? Minėta platforma buvo paskelbta laikraštyje. Veikėjai ir nariai diskutavo per susirinkimus, per laikraštį. Ant galo buvo suvažiavimas, kuris vėl diskutavo, darė pataisas. Tik po to buvo galutinai priimta.

Nei konservatai, nei liberalai tokio demokratiškumo nenaudoja.

Yra sakoma, kad meluoti, tai gerai pameluoti. Globe and Mail taip ir padarė.

d. CCF reikalauja, kad būtų sudaryta karališka komisija ištirimui elektros stokos Ontarijoj. Kanadiečiai, tačiau, pradeda žiūrėti į tokias komisijas labai skeptiškai.

Kainų tyrinėjimo komisija išleido virš \$82,000, bet ką gera ji davė? Kaip buvo, taip ir paliko. Kas nori, tas kelia kainas.

e. Gydytojų tarpe kilo diskusijos dėl vitamino E naudojimo gydymui širdies ligų.

Oficialiai, nepripažįstamas vitaminas E kaip vaistas gydymui širdies ir kraujagyslių ligų. Neoficialiai, daugelis gydytojų sako, kad vitaminas E pagydo.

Iš 40 gydytojų, kurie darė bandymus su vitaminu E, 26 pasisakė už vitaminą E, 14

Valdžios raštinių valytojos Londone, Anglijoj, surengė demonstraciją prie izdininko

rūmų, reikalaujamos pakelti algas. Demonstruodamos nešėsi ne tik plakatus, bet ir

savo šluotas. Joms moka po \$5.70 į savaitę. Reikalauja pakelti iki \$8.00 į savaitę.

9.

Nori Nukirsti Mainierių Algas

CADOMIN. — Vakarų Kanados mainierių sutartis su kasyklų savininkais pasibaigia šio mėnesio 16 dieną.

susilaikė nuo pareiškimo savo nuomonės šiuo laiku.

Vienas gydytojas praktiko ant savo žmonos, kuri buvo jau paguldyta į ligoninę su karūniniu trombozu, ir ją pagydė.

f. T. A. Link, geologas, kalbėdamas Mainių ir Metalurgijos Instituto Toronto skyriaus susirinkime, pareiškė, kad Albertoj yra daugiau aliejaus, negu Oklahoma, Teksas ir Kansas valstijose.

Jis sako, kad jau 728,000-000 bačkos aliejaus gauta. Sritis, kurioj galima gauti aliejaus, apimanti 891,000 ketvirtinių mylių, iš kurių 250,000 randasi Albertoj. Kita dalis kitose vakarinėse provincijose.

Kanadietis

Mūsų unija pradėjo derybas su samdytojais. Iki šiol derybos nedavė jokių rezultatų. Kasyklų savininkai rodo savo užsispyrimą. Jie pasirenge atimti iš mūsų tą, ką mes buvome išsikovojoje.

Mainierių reikalavimai tokie: panaikinti akordinį darbą, pakelti atlyginimą patyrusiems angliakasiams iki \$14.00 į dieną. Dabar jie gauna \$10.95 į dieną. Vakar pranešė, kad unija paskutinį reikalavimą atšaukia. Pakelti mokėjimą nuo tonazo į saugumo foną, panašiai kaip Jungtinėse Valstijose yra mokama. Ir darbo sąlygų pagerinimo.

Savininkai į tai atsakė pasimojimu nukirsti algas \$2 į dieną, sugrąžinti 48 valandų darbo savaitę, panaikinti saugumo ar užtikrinimo fondą.

Deryboms nutrūkus, provincialė valdžia paskyrė tikymo tarybą, kuri išneš nuo-

sprendį kovo mėnesį. Kuomviskas baigsis, sunku pasakyti. Jeigu anglies savininkai užsispirs panaikinti mūsų iškovotus laimėjimus, tai turėsime stoti į kovą, kuri gali būti sunki ir ilga.

Mus jau puola radijo ir spauda. Pavyzdžiui, kada unija pasiūlė, kad būtų panaikintas akordinis darbas, radijas paskelbė, kad angliakasiai reikalauja pakelti algas \$3.00 į dieną. Girdi, anglies kasyklas ištiks katastrofa.

Tikrumoje tas reikalavimas panaikinti akordinį darbą yra reikalavimas pagerinti darbo sąlygas. Akordiniai dirbą angliakasiai turi labai sunkiai dirbti, kad padaryti \$15.00 į dieną. Tuo tarpu padieniai dirbant galima dirbti lengviau ir gauti \$14.00 į dieną.

Sulig kontrakto, mes turėjome išdirbti 20 dienų į mėnesį. Išdirbus tiek laiko, kompanija apmoka už 21 dieną. Norima panaikinti ir tą.

Kai kam gali atrodyti, kad \$11.00 į dieną yra didelis atlyginimas. Bet taip nėra, kai panagrinėji jų gyvenimo ir darbo sąlygas.

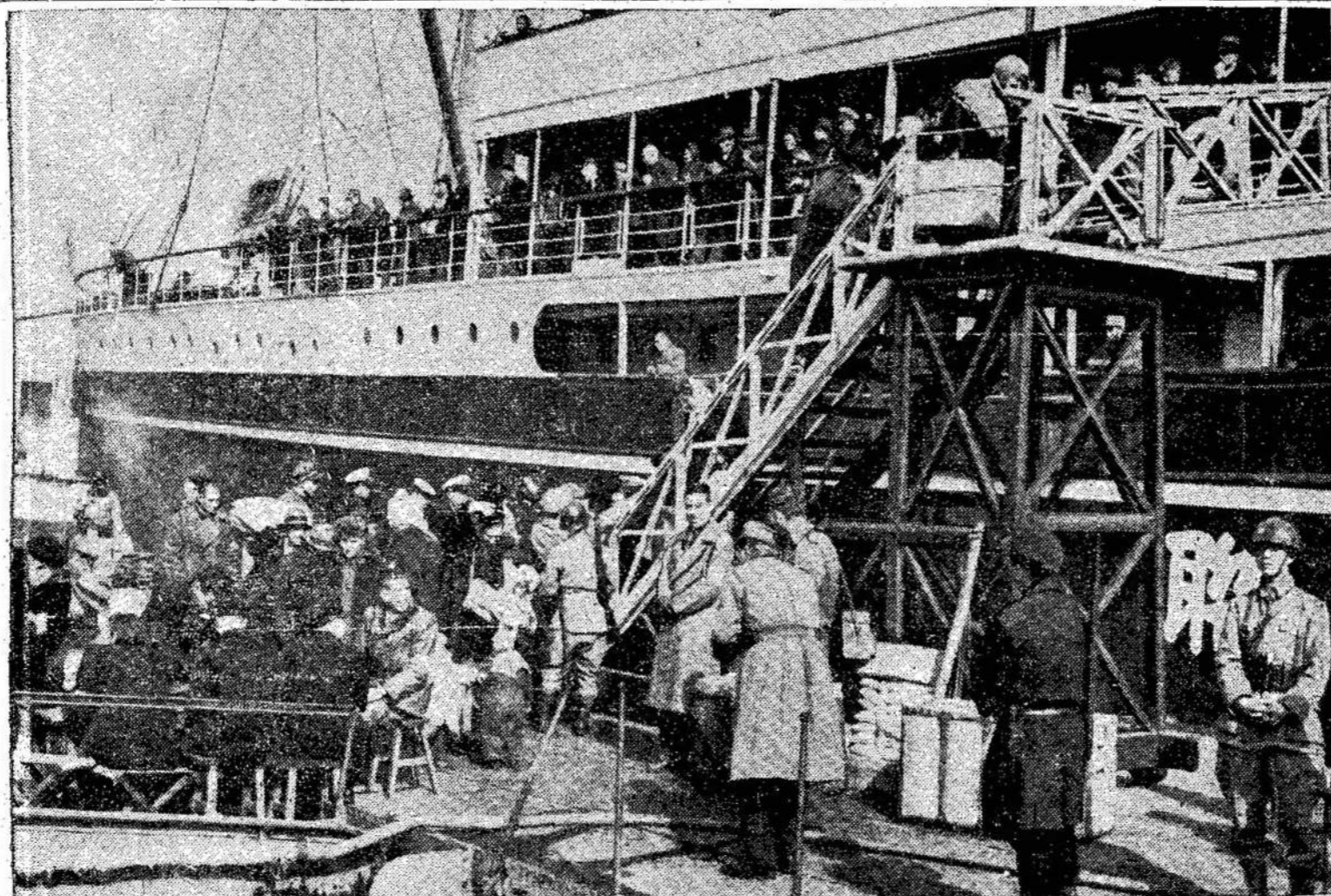
J. K.

10. Kanados Premjeras Lankėsi Washingtone

OTTAWA. — Kanados premjeras Louis St. Laurent lankėsi Washingtone ir tarėsi su prezidentu Trumanu.

Jis atsakė pranešti, apie ką jie kalbėjo, tik pareiškė, kad jis sugrįžęs iš Washingtono su išpuščiu, jóg prezidentas Trumanas esąs tos nuomonės, kad taikos padėtis dabar daug geresnė, negu buvo praėjusiais metais.

Taipgi jis sako, kad jis įsitikinęs, jog švento Lauryno upės gilinimas veikiausiai bus pradėtas dar šiais metais.

Rusijos baltagvardiečiai dar kartą turi bėgti. Pirmą jie

šbėgo iš tėvynės į Kiniją ir apsigyveno Šanghajuje, o

dabar, artinantis komunistams prie Šanghajaus, jie pa-

bėgo į Filipinus. Čia jie matomi išlipant Samar saloj.

K
prie
nep
dau
susi
Mar
arte
siek
tų.
leta
suri
kyj
lekt
dar
po
tais
ište
pas
pre
mos
nia
Išp
tų
ta
lekt
sa
Yra
Gre
kole
Ele
švie
bet
reik
F
met
paį
reik
tyv
po
vei
K
kas
per
600
vai
paį
kas
mų
gyv
vie
tie,
kol
šita
ma
dir
nin
no
žm
dar
kik
čiu
log
vių
šeit
po
vių
tur
ky.
nar
lek
ji ž
ria
ste
je
la.
dov
nas
jan
suo
čiu
mo

15. Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusel metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusel metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: WAverley 0592

16. KALTAS JIS BUVO, AR NE?

Visų šalių katalikų aukštieji vadai sukruoto rėkti, kam Vengrijos teismas nutiesė kalėjimu kardinolą Mindšentą. Prie kardinolų ir vyskupų prisidėjo ir vyriausybės nariai. Vienu dideliu balsu jie rėkia: "You could not do that to him!" Jie elgiasi taip, lyg kardinolas būtų buvęs neliečiamas asmuo. Arba, lyg Vengrijos valdžia būtų be teisių gintis nuo priešų.

Prieš kardinolą buvo padėti faktai ir dokumentai, kurių akyvaizdoje jis prisipažino prie kaltės. Jis veikė, kad nuverstų valdžią, užsodinti ant žmonių sprando monarchą, išgelbėti dvarų žemes, katalikų dvasiškių privilegijas. Prie to, jis ieškojo tam savo siekiui pagalbos užsienyje. Spekuliavo svetima valiuta. Prie to viso jis prisipažino. Jis apgailestavo, kad taip darė.

To viso akyvaizdoje, kaltas jis, ar ne? Jeigu tokie darbai nėra nusižengimas, tai kodėl? Ar todėl, kad jis Jungtinių Valstijų ir kitų šalių kapitalo draugas buvo? Ar todėl, kad jis teikė informacijas apie slaptus dalykus šalyje?

Teismas įvyko užsienio korespondentų akyvaizdoje. Jie matė visą eigą ir paties kardinolų užsilaikymą. Jie nevaržomai rašė savo laikraščiams. Nei vienas nematė nieko nepaprasta, nei jokių kankinimo ar maravimo žymių. Kardinolas pats tvirtino, kad jis nekentė jokių kankinimų, prievartavimų. Teismas įvyko normaliai, kaip ir bile kurioj kitoj šalyje.

Tas faktas, kad jis kardinolas, kad jis aukštas bažnyčios žmogus, padėties nepakeičia. Kas žino istoriją, tas žino, kaip bažnyčia kovojo ir kovoja už žemiškus reikalus. Šiuo tarpu Europoje katalikų vadai yra pati atkakliausia grupė kovoje prieš žemes ir kitas reformas. Prieš reformas, kurios kitose šalyse senai įvykdytos. Pavyzdžiui, bažnyčios atskyrimas nuo valstybės visose kultūringose šalyse atliktas jau senai.

Toks triukšmas, kokį kelia kapitalizmas dėl kardinolo Mindšento, parodo ne kardinolo nekaltumą, o tarptautinį reakcijos pobūdį.

17. AR GALIMAS DAIKTAS

Bostone išeinąs klerikalų laikraštis Darbininkas visą editoriają parašė teisdamas kardinolo Mindšento didenybę. Jis išvedžioja, kad kardinolas prisipažino būdamas apnuodytas tokiais nuodais, kurie užhipnotizuoja žmogų, kurių įtakoj žmogus pasakojaš tą, ką jam liepia.

To "nuodo" veiksmus Darbininkas aprašo sekančiai: "Prasideda su stipriu galvos skausmu ir svaiguliu. Paskui suspaudžia nepasitikėjimas ir apima baimė. Galop kalyns vos bežino ką daręs. Jis tarsi užhipnotizuotas, praranda protavimo galią ir atmintį, jaučia visišką tuštumą galvoje, akiai pildę bet kokį įsakymą ir nebepajėgia pareikšti nė mažiausio pasipriešinimo."

Amerikiečiai giriasi visokiais išradimais. Jie turi "teisybės" miltelių. Girdi, tų miltelių užšėrus, žmogus pasakojaš ne tą, kas jam patinka, bet tiesą, kuri yra jam žinoma. Kodėl gi jie negali išrasti tokių nuodų, kuriais būtų galima priversti žmogų meluoti? Juk jiems labai reikia tokių vaistų. Amerikinis komitetas galėtų greitai apsidirbti su visais savo oponentais.

Mums atrodo, kad tuo "nuodu" yra ne kas kitas, kaip nesumušami faktai ir baimė bausmės. Kada kaltininkui pakiša dokumentus, įrodo jo nusikaltimą, jam nebėra ką daryti. Jis bando sušvelninti dalyką prisipažindamas ir apgailestaudamas. Ypatingai pameta drąsą tie, kurių tikslai yra žemi, prieštarauja žmonių gerovei. Jie pamato visą savo nusižengimą, išsiniėkinimą žmonių akyse.

Kada žmogus dirba dėl teisėybės, dėl liaudies gerovės, jis nesijaučia kaltu. Jis todėl randa ir drąsos kovoti, kad ir teisme. Jam negėda prieš žmones. Atsimenate, kas buvo Leipcige, kada hitlerininkai teisė Dimitrova. Jį kaltino seimo rūmų sudėginimu; bet jis žinojo, kad jis to nepadarė. Jis teismo metu virto kaltintoju. Naciai ir Geringu priešakyje buvo pasodinti kaltinamųjų suole.

18

KAS NAUJO PASAULYJE

a. Rytinėje Europoje atsinaujino susikirtimas tarp revoliucijos ir kontrevoliucijos.

Kadangi svietiški politikieriai anksčiau išbėgiojo, tai šiuo kartu dvasiškiečiai pasirodė kontrevoliucijos priešakyje.

Lenkijoje, Vengrijoje, Bulgarijoje ir kitose šalyse suimta visa eilė dvasiškių, kurie susekti darbuojantis nuvertimui esančių vyriausybų.

Taipgi kaltinami Jungtinių Valstijų ir Britanijos diplomatiniai šaltiniai kišimesi į vidujinius tų kraštų reikalus, finansavime suokalbinkų.

Norint suprasti tą visą konfliktą, reikia atsiminti, jog Jungtinėse Valstijose ir Britanijoje randasi visi senųjų režimų lyderiai. Jie renka pinigus, kuriuos naudoja kontrevoliucijai organizuoti. Taipgi veikia ir vyriausybės "Operation X" fondas.

Kurie įdomaujasi dabartiniams įvykiams rytinėje Europoje, turėtų perskaityti "Great Conspiracy" knygą. Ji padėtų suprasti, kodėl taip yra.

b. Jungtinėse Valstijose daug kalbama apie kardinolą Mindšentą, bet nemažai kalbų ir apie nedarbą.

Kai kurie šaltiniai teigia, kad jau 5,000,000 bedarbių. Kiti paduoda mažesni skaičiai. Visi, tačiau, sutinka su faktu, kad nedarbas smarkiai plinta. Įdomu dar tas, kad tas nedarbas plinta tuo metu, kai amerikiečiai siunčia užsienin prekes pagal Maršalo planą.

c. Pranešimai iš Kinijos rodo, kad nacionalistų valdžios kalbos apie taiką buvo tikrai apgavystė.

Paliktasis viceprezidentas

Li Tsung-jen vedė derybas, o tuo tarpu Čiang Kai-šekas su kitais vadais rengė planus naujoms jėgoms sutelkti. Taikos derybų tikslas buvo tikslai laiko išgavimas.

Vargiai komunistai to nežinojo.

Užkietėjusi Kuomintang'o dalis, su Čiang Kai-šeku priešakyje, rengiasi gintis dar jų valdomose srityse į pietus nuo Jangtzės. Kaip ilgai jie ištesės, žinoma, kitas dalykas.

Vengrija išvarė kitą Jungtinių Valstijų diplomatą — vicekonsulą R. E. Steussy.

Jis susektas šnipinėjant, padedant pabėgti iš Vengrijos valdžios priešams.

Kiek anksčiau buvo išvarytas S. A. Kochak, antras sekretorius Jungtinių Valstijų legacijoj Budapešte.

d. Jungtinės Valstijos ir Didžioji Britanija atmetė Tarybų Sąjungos pasiūlymą, kad penkios didžiosios šalys sumažintų apsiginklavimą.

Tarybų Sąjungos atstovas siūlė, kad Jungtinės Valstijos iškeltų viršun, kiek turi atominių bombų. Jis sakė, kad Jungtinės Valstijos baugina pasaulį kraudamosios atomines bombas.

Vietoj to, Jungtinių Tautų Saugumo Taryba nubalsavo palaikyti komisiją rinkimui faktų apie tautų apsiginklavimą.

e. Italija reikalauja gražinti jai kolonijas, kurios buvo atimtos iš jos karo metu.

Ji galinti nešti atsakomybę už visas kolonijas.

Premjeras de Gasperi pareiškė, kad Italija leistų britams pasilaikyti militarines bazes.

Tarybų Sąjunga siūlo, kad Austrijos sutartį būtų įtrauktas punktas, kurs uždraustų svetimų šalių militarinius technikus Austrijoje.

Ši pasiūlymą padavė Tarybų Sąjungos užsienio reikalų ministro pavaduotojas, keturių didžiųjų jėgų užsienio reikalų ministrų pavaduotojų konferencijoj Austrijos reikalui.

Amerikiečiai ir britai nori, kad Austrija turėtų teisę įsileisti tokius technikus, kurie galėtų lavinti austrus vartoti jų ginklus.

Atminkit, kad Jungtinės Valstijos duoda Austrijai \$200,000,000 iš Maršalo fondo.

Visi keturi sutiko leisti Austrijai turėti armiją iš 53,000 kareivių ir orlaivyną iš 90 orlaivių su 5,000 orlaivinių.

f. Jungtinės Valstijos išleisiančios \$10,000,000 iš Maršalo fondo "išsvystymui" Afrikos.

Bus ieškoma sunkiai gaunamų mineralų, gerinamas susisiekimas ir t.t.

g. Kanados ir Jungtinių Valstijų industrialistai seile varvina tikėdamiesi, kad Atlanto paktas duos jiems gražaus pelno.

Girdi, Kanada ir Jungtinės Valstijos turės aprūpinti ginklais visas dalyves, kurios pačios negali pasigamininti užtektinai.

Kanados industrialistai tikisi, kad Jungtinės Valstijos apmokės už Kanadoje gamintus ginklus kitoms šalims.

Juokdariai, ar...

20. Jurgis Pipiras

Ponas J. Cicėnas rašo Nepriklausomaj Lietuvoj:

"Pirmiesiems kovotojams už Lietuvos Respublikos laisvę šūkiu buvo Vytenio išpažinimas: 'Jei, priešą sutikus, sudrebėtų mano ranka, kuri laiko mano kardą, aš ją tuojau nukirščiau kaip jau nebereikalingą kovoję šarą!' Ak, kam gi bus tikęs mūsų protas ir širdis, jei kenčiančios ir kovojančios Tėvynės akivaizdoje visi kaip vienas neįsijungsim į kovą už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę?"

Pagal Vytenio šūkį, tai visiems reikėtų būti be rankų ir be kojų. Juk kai priešas artinosi, tai visi ne tik sudrebėjote, bet ir pėgote, ne tik iš Lietuvos, bet ir iš Europos. Kurie likę, tie kinkas drebina, kad greičiau išlėkti.

Savo Kraštui Atiduosim Širdį

V. VALSIONIENĖ

Nuteriotą tėviškę, kaip žiedą,
Mes prikelsim žygiais ir darbais, —
Rudeniniai vėjai tegul gieda
Apie tai, kad vargas pasibaigs.

Kas prie knygos, kas lauke prie plūgo,
Stos darban tikėjimu giliu,
Ne su tais, kurie savęs pabūgo, —
Penkmečio žygiuosime keliu!

Ne su tais, kurie, audroj nugirdę
Šlamant lapą, skundžias likimu, —
Savo kraštui atiduosim širdį
Ir gyvensim josios plakimu!

Nuteriotą tėviškę, kaip žiedą,
Mes prikelsim žygiais ir darbais, —
Rudeniniai vėjai tegul gieda
Apie tai, kad laimė nesibaigs.

1946.

Pastabos

a. Pažangos oponentai myli kaltinti visus progresyvius Tarybų Sąjungos agentais, išdavikais ir kitokiais vardais.

Jiems nereikia faktų, teisybės. Kuo biauresnis melas, tuo jiems geresnis.

Pasirodo, kad jie taip daro nebe šiandien.

Louis Joseph Papineau, vienas iš Kanados demokratijos tėvų, buvo vadinamas rusų agentu dar 1837 metais.

William Lyon Mackenzie, pirmas Toronto miesto burmistras, buvo vadinamas užsienio agentu. Jo spaustuve reaktionieriai sumetė į ežerą.

b. Pastebėjau, ponas Kardelis, tūlo Ripkos lūpomis, irgi plūstasi ruskais, išdavikais ir agentais.

Kada žmogus neturi faktų argumentams, tai griebiasi kas papuola.

Adomas su Ieva, pajutę gėdą, griebėsi nors figos lapų. Bet toks plūdimasis ruskais ir išdavikais nepridengia Kardelio gėdos nei tiek, kiek pridengė Adomą ir Ievą figos lapai.

c. Kalbant apie išdavystę, mes galime štai ką pasakyti: Mes visada stovėjome su darbo žmonėmis, su jais stovime ir dabar.

Mes stovėjome su darbo žmonių Lietuva, stovime su ja ir dabar.

O kaip su ponu Kardeliu ir tokiais, kurie nudavė esą darbo žmonių prieteliais?

Jie išdūmė su naciais, palikę visus darbo žmones.

Bet Lietuvos darbo žmonės galės apsieiti be jūsų. Jie pamatė, kas jų prieteliai.

d. Nepriklausomos Lietuvos ponai negali įsivaizduoti, kad gali būti du teisėtumai.

To negali matyti tik tie, kurie visai nenori matyti neteisėtumo.

Štai Graikijoje ir Ispanijoje šaudomi žmonės šimtais.

Graikijos monarchistai turi sugrūdę ant negyvenamos salos 12,000 darbo žmonių, laisvesnių inteligentų. Jiems grumoja pražūtis.

"Vienos teisybės" šalininkai nei žinoti apie tai nenori.

Bet kiek skandalo jie kelia dėl kardinolo Mindšento, kuris patrauktas atsakomybėn už priešvalstybinę veiklą.

e. Šiandien daug kalbama apie darbo žmonių paliuosavimą iš ekonominio pavergimo, bet nereiktų užmiršti ir dvasinio pavergimo.

Kiek darbo žmonės kenčia nuo visokių religinių pavergimų, sunku apskaičiuoti.

Susikirtimas Euro poje tarp valstybės ir bažnyčios

Čiangkaišeko valdžios darbininkai degina dokumentus, kad nepatektų į komunistų rankas. Pati valdžia išdūmė į Kantoną, palikusi tiktai prezidento pavduotoją. Sako komunistai koncentruojasi Nankingo ėmimui.

Ką Kiti Rašo ar Sako

a. Žmogus, kuris Kartą Parasė Teisybę

"Vasario 16 dieną (1918 m.) nepriklausomybės paskelbimas buvo padarytas niekieno nerinktos Lietuvos Tarybos, kuri paskui tą paskelbimą pati paniekino, sutikdama atiduoti vyriausią valdžią Lietuvoj vokiškam kunigaikščiui Urachui. Vasario 16 gal pasilikti tiktai kai po biurokratų ir atžagareivių šventę."

Kas taip rašė: Leonas Prūseika? Antanas Bimba? Vincas Andriulis?

Ne!

Tai žodžiai Pijaus Grigaičio, tilpę 1924 metų vasario 12 dienos "Naujienose".

Pijus Grigaitis, vadinas, gali pasididžiuoti: žiūrėkit, ir aš kadaise esu parašęs keletą teisingų žodžių! . . .

Sutiksime! Pacituotieji jo žodžiai buvo teisingi. Bet p. Grigaitis juos pamiršo taip greit, kaip greit jie buvo parašyti.

Šiandien jis "nobažnai" švencia tą . . . "biurokratų ir atžagareivių šventę."

Šiandien jis veikia išvien su smetonininkais ir kunigaigais, kurie kadaise kvietėsi Urichą į Lietuvą.

Šiandien jis yra vienoje kompanijoje su tais, kurie buvo sukaustę Lietuvą fa-

yra susikirtimas: ne tik dėl žemės, bet ir dėl žmogaus proto.

Bažnyčios stengiasi išlaikyti liaudį dvasiniame pavergime. Tik dvasinis vergas gali duotis išnaudojamas.

Gėda inteligentijai, kuri turi užtektinai apšvietos, bet stovi nuošaliai.

J. Y.

šistiniais retėžiais, kurie, beje, siekiasi tais retėžiais iš naujo Lietuvos liaudį surakinti.

Nepavydėtinas to žmogaus likimas-likimėlis! . . . — R. Mizara.

b. Liberalai ir Komunistai

Kolumnistas Samuel Grafton plėkia kailį tiems, kurie įtūžimu, pasiutimu ir žiaurumu bando iškraustyti komunizmą iš šios ašarų pakalnės. Tai esą žiopla ir beprotiška. Geriausia, girdi, tokios beprotiškos politikos pavyzdį visiems laikams davė Čiang Kai-šekas.

Kaip tik pasiutimu ir žiaurumu jis žadėjo ir stengėsi

apsidirbti su komunizmu, Bet kur šiandien jis, o kur komunistai!

Visiškai nieko negalima pasakyti prieš šiuos labai gilius liberalo Graftono patėmijimus. Tos šventos tiesos dar ir šiandien negali įsamontinti tik taip beviltiškai apjėkę žmonės, kaip mūsų Grigaitis, Šimutis, Urbonavičius, Strazdas ir Rastenis. Tik tokie žmonės su atominės bombos pagalba liepia Amerikai nušluoti komunizmą.

Grafton ir kiti šitos rūšies liberalai ragina komunizmą kovoti taisyumu šio sugedusio pasaulio. Jis tiesiog ir sako: "Nėra reikalo būti žiaurūnu, kad sulaikius komunizmą, kadangi atsakymas komunizmui yra išsprendimas žmonių problemų. . . . Atsakymas komunizmui yra ne neapkentimas komunistų, bet mylėjimas žmonių. . . ."

Bet kam, tuomet kovoti komunistus, kurie taip pat sprendžia žmonių problemas ir myli žmones? Išspręsti žmonių problemas ir mylėti žmones reiškia išvien su komunistais darbuotis.

Ką gi tie komunistai siūlo? Jie siūlo:

Pašalinti vargą ir skurdą, panaikinti karus ir išnaudojimą, sukurti visiems gražų ir laimingą gyvenimą.

Ar begali būti didesnė meilė žmonėms, kaip šitokia meilė? — A. Bimba.

c. Savotiška Moralė

"Bažnyčios vadai ir valdžios pareigūnai lauko pusėj geležinės uždangos supurtyti nuteisimu kardinolo Mindšenty", sako Associated Press.

Kardinolas Mindszen ty pats nesigynė nuo kaltės. Jis prisipažino tik prašė nebausti jo, o už tai jis žadėjo sutaisyti bažnyčią su valdžia. Kitų su juo kaltinamų jis ne-

25. SYPSENOS

a. Atspėjo

"Aš bijau, kad kas nors arti jūsų labai apsilvils," tarė burtininkė, pasižiūrėjusi į delną.

"Aš bijau, kad tas tiesa," tarė laimės ieškotoja. "Matote, aš neturiu pinigų."

b. Du Perijodai

Jis: — Yra du perijodai vyro gyvenime, kada jis nesupranta moters.

Ji: — Ištikro? Na, kada gi tie perijodai būna?

Jis: — Prieš vedybas ir po vedybų.

c. Ekspertas be Pinigų

Vyras aiškino žmonai piniginius reikalus: kodėl bankai moka tokias palūkanas, kodėl ekonominiai atoslūgiai įvyksta ir t.t.

"Stebėtina," tarė žmona. "Tiek daug nusimanai apie piniginius reikalus, o pats pinigų neturi visai!"

d. Visai Ne

Jurgis: — Aš nežinau, kas tas Petras daro su pinigais. Jis vis trūksta jų.

Antanas: — Ar jis norėjo pasiskolinti pas tave?

Jurgis: — Ne, aš norėjau pasiskolinti pas jį.

pausė. Jis norėjo, kad jo byla būtų išskirta.

Ar tie "bažnyčios vadai" ir "valdžios pareigūnai" norėjo, kad ir prisipažinusį prie kaltės kardinolą teismas išteisintų? Juk tai būtų padrasinimas kitiems liaudies priešams suokalbauti ir veikti nuvertimui valdžios.

Keista tų "bažnyčios vadų" ir "valdžios pareigūnų" dorovė.

Visai neseniai Olandijos imperialistinės valdžios ginkluotos jėgos puolė iš pasalų Indonezijos Respubliką. Suėmė jos valdžios vadus, nužudė daug žmonių, papildė nuožmią agresiją. Bet ką tie "bažnyčios vadai" ir tie "valdžios pareigūnai" darė ar sakė prieš Olandijos kruvinuosius agresorius?

Nieko nedarė ir net nieko nepasakė.

Liaudies teismas pasmerkęs liaudies priešus, kurie prisipažino prie kaltės puolamas. "Bažnyčios vadai" ir "valdžios pareigūnai" labai susijaudino dėl jų nuteisimo. Bet jie nesijaudina, kad imperialistinė Olandijos valdžia, savo kruvina agresija nužudė daug žmonių, smaugia jauną respubliką.

Kokia čia dorovė? Kokios rūšies demokratiija čionai?

Olandijos imperializmas s mat yra "varakų demokratijos" narys.

(Pabaiga 11 pusl.)

Neateis

JOVARAS

Neateis idealas, stebuklų nelaukim, Neateis ta žmonijos šviesa tolimoji, Neateis iš rytų ta žvaigždė mylimoji . . . Savomis jėgomis mes prie jų prisitraukim.

Neateis tas gražus išsvajotas rytas, Neišdygs nauji rūmai mūsų žemės papuošti, Neateis mūsų bočiai mums laimės paruošti . . . Pataisykime patys, kas tik išardyta.

Neateis, kas padėtų iš pelkių išbristi Ir iš prvino būvio ištraukti, vaduoti, O greičiau pasistengs "broliai" peilį paduoti . . . Tik tegalim darbais per vargus išsirsti.

Neateis mums pagelbėt prie gerbūvio plaukti, — Mūsų pilkąją ateitį meiliai pagražint Ir paguosti, priglausti, kančias mums pamažint . . . Tik savo mes: jėga-tai tegalim iššaukti.

Neateis mums dagilių nuo tako nurauti, Nepapuoš vaivorykštėmis pilko likimo, Nepakeis visagaliai žmonių prigimimo . . . Tiktai galime patys, ką norim, tą gauti.

1910.IX.27

Religinės Senojo Pasaulio Savokos

K. VAIRAS

(Tąsa)

Religinės Senojo Pasaulio Savokos

Kembridžo universiteto profesorius Stanley A. Kukas (Cook) veikale "Encyclopedia of Modern Knowledge" (Modernios žinijos enciklopedija) sako, kad "mūs' savokos apie religines priešistorinių amžių idėjas yra didesnė dalim spekuliatyvinio pobūdžio, tačiau pasijuntama esą ties stipresniu pagrindu, kai prieiname tyrinėti ansktybosios istorinės gadynės tikybas, kurių dievus įamžino grafikas, tapytojų įnagai ir rašytojų plunksnos..."

Ir kalbėdami čia apie religijas, turėsime prieš save senovės Babiloną ir Egiptą, pažvelgsime į senovės ir dabartinės Indijos religijas.

Vienas krikščionių bažnyčios rašytojas, gyvenęs ketvirtame ir penktame amžiuose (šv. Augustinas, gimė 354, mirė 430 m.), pareiškė, kad krikščionių tikyba egzistavo si kur kas prieš mūsų erą, ir tiktai Kristaus sekėjai pradėję vadintis krikščionimis. Jis tais žodžiais norėjo pasakyti, kad krikščionybė paveldėjo daug dalykų iš judaizmo, nemaža ir iš stabmeldystės.

Meldžiam mums čia plačia prasme varto žodį "religija", neatsižvelgiant į tai, ar tai reiškia žmonių dvasinius įsitikinimus, ar tik jų prietarus ir magiją. Vadinasi, čia teks apimti ir tai, kas mums gali ir neatrodyti religija, bet senovės žmonėms turėjo gilią reikšmę.

Senovės žmonių gyvenime religijai buvo paverdama labai ryški vieta veikiausia dėl to, kad žmonės tuomet dar nebuvo pasiekę tokio kultūros laipsnio, kur, kaip kažmes šiandien, žmogus gal atskirti religiją nuo etikos, nuo teisės ir mokslo.

Visi svarbesnieji žmogaus reikalai būdavo sijami su jo religija, ir jo religija būdavo praktinis dalykas, tai buvo visas jo gyvenimas. Senovės žmogui religija nustatė jo gyvenimo kelią, jo išsilikymą, jo religija priklausė nuo jo turimos žemės, nuo jo krašto klimato. Religija tvarkė primityvaus žmogaus temperatūrą, nuotaiką ir galvojimą. Ši senovės religijos susijimą su žmogaus gyvenimu tenka turėti galvoje kalbant apie tai, kuriais laipsniais žengė žmonių religija iš senovės laikų ligi modernųjų.

Senovės religiją tyrinėdami, primityvei religijai turime tik nepilnus ir vienašališkus įrodymus. Tačiau prieš 5.000 metų religija jau buvo

organizuotas dalykas. Ji jau buvo tokiam laipsnyje, iš kurio galima įžiūrėti ir tolimesnį jos vystymąsi, kaip kad ir iš žemesniųjų gyvių galima įžiūrėti aukštesniųjų gyvių rūšių vystymąsi. Seniausiu įrodymu mus pasiekia iš Egipto ir iš Babilonijos. Tie kraštai pasidarė turtinigi, juos sudarė visa eilė miestų - valstybių, ir tų valstybių valdančiųjų klasių gerovė žymiausia dalimi priklausė nuo vandens tiekimo organizacijos. Ekonominis bendradarbiavimas, be kurio nebūtų galima gyventi valstybiniu gyvenimu, buvo tų dviejų kraštų civilizacijos pagrindas. Abiejų tų kraštų religijose yra nemaža panašumo. Dėl skirtingų geografinių sąlygų, ir tų valstybių istorija buvo skirtinga: Egiptas, išskiriant tiktai Nilo deltatą, buvo šiek tiek izoliuotas slėnyje, kurį supo dykumos, o Babilonija buvo iš visų pusių atdara ir kitiems prieinama.

Senasis graikų pasaulis ir kitos indo-europinės giminės savo temperamentu skyrėsi nuo rytiečių, tas skirtumas pasireiškė ir jų religijose. Arijų religija (Rig-Vedos poemose) ir persų-iraniečių religija (jų Avestoje) kadaise buvo labai arti susijusios, jos tik vėliau išsiskyrė: Klimato skirtumai buvo išsiskyrimo priežastimi. Indijoje karštas klimatas atima iš žmonių daug energijos, kelia juose asketizmą ir pesimizmą, o Persijoje klimatas yra nelygus, vietomis šiltas, kitur, kalnuotose vietose, vėsesnis, dėl to čia ir žmonės gyvesni, praktiškesni, darbštesni.

Pagaliau, semitų temperamentas skiriasi nuo indų, nuo graikų ir nuo egiptiečių. Tiesa, visos trys didžiosios pasaulio religijos — judaizmas, krikščionybė ir islamizmas — yra semitų kilmės, trečiajai, t. y. krikščionybei tepavyko paplisti ir išigaleti tarp indoeuropiečių vakaruose.

Kiekvieno dėmesį kreipia į save tikras mišinys dievų, dvasių, demonų ir kitų dalykų, kuriuos užiname pasaulio religijose. Tačiau visur pasireiškia grupės įtaka, vadinasi vietinės arba sričių religijos. Geriausias to pavyzdys yra Babilonija ir Egiptas. Kiekviena sritis Egipte, "nomė", buvo savo rūšies atskiras socialinis, politinis ir religinis vienetas, su savo vadu, su savo srities dievybe. Tarp dievo, valdovo ir miesto visada būdavo tartum trikampio santykis: žmonės labiau jautė savo srities vado ir dievo įtaką jų gyvenimui, negu kitos srities vado ir dievo įtaką. Žmogus, pasišalinęs

iš savo srities, netekdavo tos srities vado ir dievo globos, jam reikėdavo pasirūpinti susikurti naują religiją, jei jis norėjo ramus gyventi ne savo srities aplinkumoje.

Dievai Karo Metu

Kilus karui, netik armija būdavo dievo armija, bet ir patys dievai, rodos, turėjo dalyvauti kare. Srities priešai buvo ir tos srities dievų priešai. Patys dievai eidavo į karą, vadinasi juos nešdavo žmonės tam tikrų simbolių pavidale — netekti tokio dievo, buvo didelė nelaimė. Miesto - valstybės užkariautosios sritys būdavo tos valstybės dievo sritimis. Kai kariaujančiosios šalys sudarydavo taiką, čia dalyvaudavo ir jų dievai.

Kaip po karo tarp dviejų miestų, Lagašo ir Ummos, Kišo Mesilimas (apie 3.000 m. pr. mūsų eros) buvo arditu ir sutaikė kariaujančias šalis, nutiesdamas jų valstybių sienas, tikrenybėje sutartį sudarė ir sienas tiesė Kišo dievė Kadi ir tų dviejų kariaujančiųjų valstybių dievai. Sudarant sutartis, svarbiausieji krašto dievai būdavo liudininkais. Garsioje sutartyje, kurią buvo padaręs Egipto faraonas Ramzesas II-sis su hititais (apie 1272 m. pr. m. e.), buvo nustatyti

susitariančiųjų šalių vyriausiųjų dievų santykiai, o žemesnieji dievai buvo susitarimo liudininkais.

Karas būdavo "šventas" dalykas. Įvairios apeigos ir "tabu" turėjo patikrinti kariaujančioms šalims dievų pagalbą ir stiprinti kariaujančiųjų jėgas. Dievai teikdavo žmonėms pergalę, dėl to jie dalyvaudavo ir sudarant sutartis, gaudavo pacėkos atnašavimus. Pralaimėjusioji šalis žinojo, kad laimėjusios šalies dievas arba dievai buvo stipresni, arba kad jų pačių dievai buvo jų poelgių užrūstinti, dėl to reikėjo surasti ir pašalinti priežastį, dėl kurios dievai rūstinosi.

Stipriųjų dievų vardą išgarsindavo tų kraštų gyvenytojai ir valdovai. Tuo būdu išgarsėjo Thebų dievas Amonas (Amenas), Siparo dievas Šamašas ir Babilono — Mardukas. Nei vyriausiasis dievas, nei vyriausiasis to dievo krašto vadas negalėjo pakęsti kitų dievų ir vadų. Įvairių krašto vietų smulkesnieji vadai pripažindavo vyresniojo dievo suverenumą, tokiu būdu ir religija pasidarė centralizuota.

Toks koordinavimas smulkesnių krašto vienetų ir centralizavimas tikybos buvo ne tiktai senovės Egipte, Babilonijoje, Indijoje. Romos katalikų, musulmonų "šventieji", arba vietų Izraelio dievai "baalai" taip pat ir tuo pat principu siekė centralinimo ir susigrupavimo. (Bus daugiau)

Kardinolas Mindšenti, Vengrijos katalikų bažnyčios galva, kurs nuteistas kalėjimą iki gyvos galvos už išdavys-

tę, šnipinėjimą ir spekuliacijų užsienio valiuta. Tai atkaklus politikierius juodojo sutanoj.

Saugokit Sveikata

Rašo Dr. J. J. Kaškiaučius
530 Summer Ave.,
Newark, N. J

Alergija — liguistas jautrumas link netikusiai patekusių kraujan proteinų, persiskverbusių per vidurių bei kvėpavimo takų plėves. Alergiškas ligas (šienligę, dusulį, migreną, ekzemą, tam tikras putmenas) sukelia tūlių gėlių, augalų bei žolių dulksės, gyvulinės dulksės, taigi ir tūli valgiai. Alergija nuo maisto esti dvejokia: greita ir negreita. Greitoji maistinė alergija ypač dažnai pasireiškia vaikams, kai jie gauna užvalgyt kokių ypatingo maisto. Jau už kokios valandos ir išberia tada vaiką kokie niežuliai — krupai (hives, urticaria). Alergiškumą gali patvirtinti ir patikrinti odos tyrimas. Suaugusiems alergija nuo jiems netikusio maisto pasireiškia ne taip greit: gal už dviejų, trijų dienų. Ir odos tyrimas (skin test) nerodo teigiamai. Bet kokią alergiją palengvina adrenalinas ir jam giminingi preparatai (antihistamininiai preparatai — antihistamininiai).

Alergijai lengvinti — antihistamininiai preparatai yra bent kelių rūšių: "benadryl", "pyribenzamine", "antistine", "hydrillin" ir kitokie. Jie žymiai palengvina alerginių ligų požymius, palengvina šienligę (žolinę slogą — hay fever), krupus (hives, urticaria), periodišką nosių slogą ir net dusulį (asthma). Tik tam kartui palengvina, bet neprashašina tų ligų iš organizmo. Čia jau sunkesnis dalykas. Čia jau reikia ilgą laiką žiūrėti maisto, vartot daug vitaminų, mineralų. Naudinga daryti ir įskiepyjimus su tam tikrais preparatais, kurie ilgai išvysto organizme atsparumą prieš alergiskus veiksmus. Panašiai, kaip kad ir čiepai bei skiepai apgina nuo rauplių, nuo difterijos, škarlatinos, kokliušo.

Šiltinės (karštinė, karštinė, pilvo tifa, "typhoid fever") dabar nebetaip jau dažnai pasimaišo. Tą ligą mažina įskiepyjimai, kurie suteikia organizmui atsparumą prieš šios ligos bakterijas. O kai šiltinės žmogų paguldo patalan, tai jam greičiau išgyt padeda labai maistinga dieta ir vitaminų gausa. Maistas turi būti sutelktas, koncentruotas, be nuosėdų ir rupienos, kad jos ne draskytų ir nejudintų ligos išestų žarnose opų. Toms opoms užgyti kaip tik ir padeda maistinga dieta ir vita-

Kei...
tiesia...
Duno...
kiant...
tolima...
Jau...
miest...
senov...
griuve...
per ka...
uovės...
muzie...
nuola...
nebyl...
jog k...
ma b...
provit...
Jūs...
kiu k...
stačiu...
tote r...
rad. T...
atmer...
slavai...
Dab...
kelias...
staiga...
pasuk...
tankiu...
puika...
vaizda...
miesta...
turi d...
dinga...
ne ir...
papėc...
kaip s...
gyven...
niai...
Minds...
valsty...
pinėju...
užsien...
Kar...
vo Ve...
va. Jis...
bažny...
ma bu...
tarnu...
kų ba...
liai k...
ligija...
kas ne...
jasi v...
įniršus...
dvarin...
atimta...
kurien...
tos st...
menės...
minai...
lyg kol...
kamšy...

Juodasis Lizdas Ties Dunojumi

D. ZASLAVSKIS

Kelias iš Budapešto eina tiesiai į Šiaurę dešiniuoju Dunojaus krantu. Išsireišiant figūrališkai, jis veda į tolimąją Vengrijos praeitį. Jau čia pat, tik išvažiuavę iš miesto, jūs patenkate prie senovinio miesto Avinkumo griuvėsių. Virš iškasinėjimų, per kuriuos buvo atrastos senovės miesto sienos, stovi muziejus, ir jamė statulų nuolaužos, vazų šukės. Tai nebylus pasakojimas apie tai, jog kitados Dunojaus lyguma buvo vadinama romėnų provincija Panonija.

Jūs važiuojate toliau puičiu keliu išilgai Dunojaus, ir stačiuose kauburiuose pamatote miestuką vardu Vyšegrad. Tai reiškia, jog nuo neatmenamų laikų čia gyveno slavai.

Dar dešimtis kilometrų, ir kelias einas išilgai Dunojaus, staiga, beveik tiesiu kampu, pasuka į kairę. Vingyje, tarp tankių žalumynų pamatysite puikaus Estergomo miesto vaizdą. Tai taip pat senas miestas. Jis iki šiam laikui turi du įžymius pastatus: didingą bažnyčią aukštam kalne ir puošnius rūmus kalno papėdėje. Bažnyčia tebestovi kaip stovėjusi. Rūmai nebe gyvenami, ištuštėję. Neseniai čia gyvenęs kardinolas Mindsenti suimtas padaręs valstybinį išdavimą, už šnipinėjimą ir už spekuliaciją užsienio valiuta.

Kardinolas Mindsenti buvo Vengrijos reakcijos galva. Jis visų mažiausiai buvęs bažnyčios tarnu. Jis visų pirma buvo užsienio kapitalo tarnu. Iš Estergomo katalikų bažnyčios primas atkakliai kovojo ne gindamas religiją, kuriai Vengrijoje niekas negrasino ir kuri naudojasi visiška kulto laisve. Jis įmiršusiai kovojo gindamas dvarininkus, kuriems buvo atimta žemė, ir kapitalistus, kuriems buvo nacionalizuotos stambios pramoninės įmonės.

minai su kaupu: jie suteikia lyg kokio cemento opoms užkamšyti.

Tai ir nenuostabu. Mindsenti pats buvo labai stambus dvarininkas ir kapitalistas. Jis niekaip negalėjo susitaikyti su faktu, jog patys neturtingieji Vengrijos valstiečiai gavo žemę, priklausiusią vienuolynams.

Mindsenti atvirai skelbė maištą prieš teisėtąją valdžią. Jis išsiuntinėjo "ganytojiškus laiškus", kurie buvo akiplesiškos kontrevoliucinės proklamacijos. Mes žinome iki ko priėjo šis išdavikas sutanoj: jis tapo užsienių žvalgybų agentu, organizatorium sąmokslu prieš respubliką, monarchistų galvą, vokiečių Habsburgų dinastijos atstovą.

Mindsenti manė, jog užimama aukšta bažnytinė vieta suteiks jam neliečiamybę. Estergomas turėjo tapti Vengrijos Vatikanu. Ten susikoncentravusios katalikų bažnyčios įstaigos, gyvena įvairaus rango kunigai, ten yra seminarija. Mažas miestas tvinte patvinęs abiejų lyčių vienuolių.

Karėngasis kardinolas tačiau nebuvo labai populiarus net tarp savųjų. Katalikybė stipri Vengrijoje, bet jos galva neįgijo autoriteto. Atvirkščiai, jis kaskart vis labiau nustojo tos pagalbos, kurios galėjo tikėtis pagal savo užimamą vietą. Jis švabas, kilimo — vokiečiai. O vengrai visuomet nemėgo švabų. Ir šitas nemėgimas virto stipria neapykanta vokiečių okupacijos metu ir po karui. Vengrijos dvasininkija visai nelinkusi tarnauti Habsburgams.

Mindsenti savo šiurkščia ultra reakcine politika sukėlė nepasitenkinimą tarp kaimo katalikų kunigijos, priverstos skaitytis su valstiečių nuotaikomis. Kardinolas aštriai ir nesutaikomai pasisakė prieš žemės reformą. "Ganytojiškuose laiškuose" jis iškoneveikė ne tik vyriausybę, bet ir valstiečius, gavusius žemę. Dėl to kaimo kunigai atsidūrė nepatogioje padėtyje. Kai kurie atsisakydavo klausyti, ir į ne-

paklusniusius iš Estergomo pasipylė baumės ir šiurkštūs koliojimai.

Lygiai taip pat sukėlė nepasitenkinimą atvira reakcine Mindsenti politika mokyklų klausimu.

Mokykla nuo senų laikų Vengrijoje buvo bažnyčios valdoma. Kunigai pasisavinino jaunuomenės auklėjimo monopolį. Bažnyčia skyrė gimnazijų direktorius, ji paruošdavo ir mokytojus. Tikybos pamokos, žinoma, buvo privalomos ir svarbiausiu dėstymo dalyku.

Liaudinė demokratija padarė galą šitam bažnyčios monopolui. Įstatymu bažnyčia mokykloje atskirta nuo valstybės. Tikyba tebedėstoma, bet apskritai, mokykla įgijo pasaulinį pobūdį. Mokyklos vadus ir mokytojus skiria Liaudies Švietimo Ministerija.

Reformatų bažnyčia priėmė šią reformą, jausdama jos neišvengiamumą. Katalikų bažnyčia kardinolo nurodymu turėjo stoti prieš reformą piestu. Liaudis visur priėmė su didžiausiu pasitenkinimu mokyklų perėjimą į demokratinės valstybės žinią. Vengrijos katalikų bažnyčios kunigaikščiai tokiu būdu išstojo prieš vyriausybę, prieš liaudį, net prieš žymią dalį kunigų.

Estergomas ėmė pilti laiškus, grasinusius baumėmis, atskyrimu tiems kunigams, kurie sutiks dėstyti tikybą pasaulinėse mokyklose. Dėl šitos priežasties sustiprėjo opozicinis sąjūdis pačios katalikų bažnyčios viduje. Į archiganytojiškus laiškus nepatenkintieji kunigai, kurie numanė esą reikalinga prisitaikyti prie naujų laikų, atsakė savo laiškais. Kardinolas, patys jojo pavaldiniai, tame skaičiuje kai kurie vyskupai, kaltino neturint reikalingo lankstumo. Populiarumą tarp žmonių galima įsigyti tik demokratiu antspalviu. Tai ir darė kaimo kunigai, pareiškę savo simpatijas žemės ir mokyklų reformoms. O Mindsenti šią politiką žlugdė. Reikalavdamas, kad kunigai-boikotuotų pasaulines mokyklas, jis tikrai padarė meškos paslaugą savo paties bažnyčiai. Tarpu-

savio polemika įsiliepsnojo bažnyčios tarpe, ir aplink Estergomą ėmė rasti tuštuma.

Estergomas gaudavo protesto laiškus iš žymių visuomenės veikėjų — katalikų. Besimokantis jaunimas išėjo iš katalikų organizacijų. Pačiame Estergome buvo surengta protesto demonstracija aikštėje prieš Mindsenti rūmus. Susirinkę reikalavo, kad jis pasitrauktų iš pirmo posto.

Kardinolo Mindsenti demaskavimas, kaip vengrų tautos priešo, užsienio šnipinėjimo agento, monarchistinio sąmokslu prieš liaudies respubliką galvos, neatrodys netikėtas Vengrijoje. Jo politinė išvaizda buvo žinoma liaudžiai. Estergomas tikrai tapo juodu reakcijos lizdu, fašistinės agitacijos židiniu. Liaudinė demokratija parodė nustabų kantrumą: pasipiktinimas prieš Horti šalininkus sutanose, ilgai jau kau-

pėsi. Nūnai kardinolas pagautas in flagranti. Jo suėmimas — tai smūgis visai vengrų reakcijai, besislepiančiai valstybės plyšiuose.

Prieš Vengrijos liaudį pirmą kartą plačiai atsivėrė kultūrinio išsivystymo keliai. Mokyklos tapo mokyklomis, o ne bažnyčios priestais. Darbo jaunimas stėjo mokytis į universitetą ir į institutus, kurie anksčiau jiems buvo neprieinami. Miestuose jaunuoliai ir jaunuolės sudaro "liaudies kolegijas", — tai draugijos ir žemiečių sąjungos, kurios padeda bendrai gyventi mokslo metu. Šitose "liaudies kolegijose" suklestėjo meninė saviveikla ir jau išryškėjo talentingi kolektyvai.

Juodieji varnai iš Estergomo bandė sulaikyti liaudies judėjimą į savo nacionalinę kultūrą, į mokslą, į meną. Estergomas susilaukė neišvengiamo žlugimo.

Egiptietės Kovoja Prieš Seną Daugpatystės Įprotį

Egipte, kaip ir kituose musulmoniškuose kraštuose, kuomet vyras nori atsiskirti nuo pačios, jis turi padaryti tik vieną dalyką: tris kartus liūdytojų akivaizdoje jai pasakyti: "Aš tavęs atsisakau", ir žmona lieka automatiškai atskirta.

Egipte, kaip ir kituose musulmoniškuose kraštuose, vyrai gali turėti kelias, kelioliką arba daugiau pačių, arba taip vadinamus haremus. Kuo turtingesnis vyras, tuo daugiau žmonių jis gali nusi-pirkti.

Egipto moterys jau seniai rodė nepasitenkinimo esančia padėtimi. Laiks nuo laiko labiau organizuoti judėjimai už moterų teises veikė. Bet dabar, kaip praneša spauda, visos organizacijos, kurios kovoja už moterų teises, rengiasi sudaryti politinę partiją, kurios pirmasis tikslas bus lygių moterų teisių iškovojimas.

Šio judėjimo priekyje stovi Doria Šarik, moterų žurnalo redaktorė.

Dorios Šarik organizuojama partija, kuri save vadina Frontu už Lygias Moterų teises, nėra pilnai pažangi. Doria Šarik nesupranta, kad negalima kovoti už lygias moterų teises nekovojojant už bendrai pažangesnę politiką šalyje. Jos akyse kova už moterų teises yra visai nepriklausomas dalykas, kuris nesijungia su bendra kova už laisvę. Aišku, tai yra reakcinis priėjimas.

senmiestyje, tikrai apie 20 minučių nuo ištaikingo europietiško ir turtingų egiptėnų kvartalo, tęsiasi ilgos molinių lūšnų eilės, kur gyvena biednuomenė.

Vienas lenkas korespondentas, kuris neseniai lankėsi Kaire, štai ką sako apie tenyškėjų neturtingų moterų gyvenimą:

Iš molinių lūšnų kilo nepaprasta smarvė. Nerūpestingas keliautojas galėtų pri-eiti nuomonės, kad egiptietėnai nesvarūs žmonės. Bet ne tame reikalas. Ir kaip gali būti svaru tame neturtingame kvartale, jeigu namai neturi vandens (jo reikia sen-tis iš upės apie pusę mylios atstume), jeigu nėra išėnamų, jeigu visas pamazgas ir kita brudą reikia pilti į pagatves?

Aš mačiau prie namų sėdinčias egiptietes motinas su savo kūdikiais. Koks baisus vaizdas! Kūdikų akys dažnai apdengtos trachomos žaizdomis, ir motinos, o ch, tos motinos... Suliesėjusios, išblyškusios, kai kurių krū-tys žaizduotos. Štai viena, atrodo lyg turinti apie 18 metų amžiaus. Jos akių negaliu matyti, nes jas dengia musulmoniška moterų nešiojama skraistė. Bet matau jos veido dalį, pečius, gerklę. Kaulai tik kaulai, ir prie jos liesos kabančios krūties vaikas, kurio visa galvutė išsuota, turbūt dėl vitaminių stokes.

Toks skurdas randamas visame Egipte, ne tik tai didmiesčių darbininkiškuose kvartaluose, bet ir kaimuose. (Pabaiga 9 pusl.)

APSIDRAUSKITE LIGOJ IR NELAIMĖJ!
STOKITE!

30 Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

Kapitalas virš \$21,000.00
Turi 11 Kuopų Kanadoje
Pašalponis Išmokėta Virš \$55,000

Pašalpos Moka: \$3.50, \$7.00 ir \$10.00 į Savaite
Pomirtinis Moka: \$30.00, \$120.00 ir \$160.00
Duoklės: 35 ct. iki \$1.10 į Mėnesį.

Dėl Informacijų Kreipkitės:
J. Keveža, 11A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

Lietuvis Barberis

3/ Stag Barber Shop

Skubus ir Geras Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Bernard Shaw Apie Lysenko ir Jo Teoriją

Nuo to laiko, kai Tarybų Sąjungoje Lysenko ir kiti marksistiniai mokslininkai-geneologai pradėjo kritikuoti reakcines ne marksistines teorijas, Vakarų Europos ir Amerikos kapitalistinė spauda vienu balsu rėkia, kad "Tarybų Sąjungoje tikras mokslas užgnaužiamas," kad "Lysenko yra demagogas, santauzistas, kuris tik nori prisitaikinti prie valdžios", ir taip toliau.

Ir kaip šaltu vandeniu dabar jaučiasi apipilti tie visi rėksniai, kuomet George Bernard Shaw, vienas labiausiai gerbiamų rašytojų, mokslininkų-filosofų angliškai kalbančiame pasaulyje, atremia tuos puolimus ant Lysenko, ir net nurodo, kad jis pats laikosi visi panašius nusiistatymų. Shaw sako, kad Lysenko ir jo kolegų kovą prieš reakcininkus nėra nauja, kad jis pats, Shaw, tą kovą jau seniau vedė.

Igytos Ypatybės ir Paveldėjimas

Lysenko nurodo, kad visos žmogaus ypatybės gali būti paveldėtos, ypatybės, kurios yra prigimtos, ir kurios buvo igyotos per žmogaus gyvenimą. Weismanas ir kiti vakariniai mokslininkai, kurie taip baisiai puola Lysenko, teigia, kad tikrai prigimtos ypatybės gali būti paveldėtos, o ne igyotos. Pažiūrėkime, kaip tai veikia.

Pagal Weismano teorijas, žmogus gimsta su tam tikromis ypatybėmis. Tos ypatybės yra jo prigimtos. Tikrai tas ypatybės jo ar jo vaikai gali paveldėti, sako Weismanas. Ir kas išeina? Jeigu vaikas paveldėjo tikrai tėvo ir motinos prigimtas ypatybes, jis bus lygiai panašius ypatybių, kokių buvo tėvai savo gimimo dienoje. Ir taip per kartų kartas, be pakaitų. Visokios sąlygos nuolat veiktų į žmones, keistų jų charakterius, bet kadangi vaikai galėtų paveldėti tikrai prigimtas, ne igytas ypatybes, žmonija niekad nesikeistų ir nebūtų keičiusi savo charakterio!

Aišku, kad tai yra nesąmonė.

Lysenko teisingai nurodo, kad kuomet žmogus turi ypatybes, jos negali būti atskirtos į prigimtas ir igytas. Sakysime, asmuo, kurio tėvai niekad nesidomino muzika ir mažai buvo muzikaliūs, neturi igimtų ypatingų muzikalių savybių. Bet tas asmuo pradeda lavintis muzikoje. Besilavindamas per ilgus metus laipsniškai suastėja jo klausos, jis pasidaro bendrai jautresnis, labiau muzikališkas. Tai jo igyotos savybės. Dabar tos igyotos savybės tą žmogų paveikė, jo charakterį ir pojučius laipsniškai transformavo. Gal jis netapo kraštutiniai muzikaliu (tam gal reikėtų kelių kartų), bet jis pasidarė pušėtinai muzikalus. Ir kodėl jo vaikai negalėtų paveldėti aštrią klausą, jautrumą ir kitas muzikales savybes? Lysenko teorija yra tokia aiški ir nepalaužiama, kad, rodosi, prieš ją negalima ginčyti. Ir visgi jis vakaruose pajuokiamas, visgi iki šios dienos Amerikos vidurinėse mokyklose vadovėliuose juo-

da ant balto parašyta, kad "tikrai igimtos ypatybės paveldimos, igyotos nepaveldimos..."

Valdžia Negali Prileisti

Vakaruose labiausiai rėkama prieš tai, kad Tarybų valdžia ir Komunistų Partija šiuo klausimu reiškia savo nuomonę. Vakaruose geltonoji spauda tai vadina "diktatūra", "valdžios despotija virš mokslo". Pažiūrėkime, ką George Bernard Shaw sako:

Lysenko yra neo-lamarckistas (sekėjas žinomo mokslininko Lamarckio. — S.), kuris tiki, kad igyotos savybės gali būti paveldėtos, priešingai neo-darvinistui Weismanui, kuris paneigia igytų savybių paveldėjimo galimybę iki tokio fanatiško laipsnio, kad jis tikėjo, jog kiekvienos gyvos esybės kiekvienas veiksmas nustatomas tikrai išorinių aplinkybių, ir negali būti pakeistas per vidujines pastangas. Vadinkite tai fatalizmu, ir darosi aišku, kad jokia valstybė, ypatingai socialistinė valstybė, negali to fatalizmo toleruoti. Ypatingai socialistinė valstybė, kurioje kiekvienas pilietis turi sąmoningai ir tiksliai stengtis gerinti aplinkybes.

Shaw, kaip matome, pilnai sutinka, kad socialistinė TSRS vyriausybė turi teisę ir pareigą kovoti prieš reakciniai-fašistines mokslo teorijas, kurių laikosi Lysenko priešai. Shaw tešia ir primena kaip Lysenko priešų savo mokslinių išvadų. Jis sako:

Lysenko sekė Mičurino teorijas ir jo ūkinius eksperimentus ir atrado, kad javai, kurie persodinami į šaltesnį klimatą, duoda grūdus, kurie gali augti arktiniame klimate. Šis šaltas faktas sudaužo visas Weismano teorijas apie igytų savybių nepaveldėjimą, lygiai kaip visas kitas popierines teorijas.

Bernard Shaw straipsnis apie Lysenko, tilpęs darbininkiškame žurnale "Labour Monthly", dešimiojoje Britanijos spaudoje iššaukė daugybę protestų, pasityčiojimų ir riksmo. Bet ta spauda rado ir kiek pasitenkinimo ta-

me, kad Shaw straipsnyje buvo ir neaiškių, visaip aiškinti galimų tezių. Pavyzdžiui, Shaw, kuris sutinka su Lysenko teorijomis, teigia, kad Lysenko "tikrai vadina save marksistu", bet kad faktinai jis yra "vitalistas" (kuomi save skaito Shaw).

John Fisher, kurs pagarsėjo kalbėdamas ant radio apie Kanadą. Jį galima girdėti sekmadieniais, nuo 7.15 val. vakaro.

S.

14,000 BEDARBIŲ TIKTAI WINDSORE

OSHAWA. — William Dennison, Ontarijos seimelio narys (CCF), pareiškė čia, kad 14,000 bedarbių Windsore ir 5,000 Torontė yra rodyklis, jog iki rudenio bedarbių skaičius Kanadoje gali būti labai didelis.

Jis sako, kad konservatų valdžia labai mizernai pildo savo 22 pažadus, kuriuos da-

41 Telefonas: HE. 3466

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work
Šaltkalvystė, Suvirinimas gesu, metalinių cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

42 Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

43

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:
A. Keršys, P. Petruolis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRemore 6679
VERDUN, QUE.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947

J. M. Rosenfeldas

Advokatas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St E. Kamb 36
MONTREAL, QUE.

Tel: BELairs 2200. Valandos: 4—5 po piet, 7—8 vak. ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas
Furū savo ligoninė, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D nariams papiginta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

36

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Fraktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Ligoninių ir Akusėrijos.

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623. MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietu

37

DR. J. MINDESS
Fizikas ir Chirurgas
Gydau odos, kojų ligas, reumatizmą ir kitas.
5043 Park Ave., Montreal
DO. 9547

38

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 v. p. p., 7—8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

44 M
Pasekm...
Choro Va...
Vasari...
vo sveta...
šiamė sė...
vakarien...
tenka pa...
sapusišk...
Žmonių a...
ir visi bu...
priimti,
niai pav...
choro me...
mitriai s...
čius, o š...
sudarė r...
dūniėtė...
tikrai sk...
turėjo id...
Kadangi...
vakarien...
tai nemir...
nebūtų u...
atliks pa...
Vienas...
nus incid...
nėj įvyk...
jas atėiv...
sigirės p...
savo kun...
tvarkdar...
lyką gre...
Ruošiasi...
Vilijos...
ateityj n...
rete. Da...
tas. Cho...
šiasis —...
blogybė...
visi chori...
kosi į pa...
visi atsila...
kinimosi...
Svečiai A...
Pereito...
lankėsi d...
Yorko,
L. Luka...
tikslas b...
ninis. Ji...
su Vilijo...
atvykim...
no choro...
vo menin...
Tai la...
sveikas...
nių jėgu...
po kitas...
daugiau...
choristar...
artina su...
viais. Gi...
ko kas n...
vi kiek a...
Pašalpinė...
Vasari...
bo sveta...
Dukterų...
jos vak...
komisija...
karienė...
matniaus...
gių, kiet...
ir gera n...
komisijo...
kos pare...
sivils ats...
Pradž...
St. Cath...

MONTREALO ŽINIOS

Pasekminga Vilijos Choro Vakarienė

Vasario 5 d. Vytauto Klubo svetainėje įvyko pirmą šią sezoną Vilijos choro vakarienę. Apie vakarienę tenka pasakyti tas, kad ji visapusiškai buvo pasekminga. Žmonių atsilankė gana daug ir visi buvo gražiai choristų priimti, aptarnauti ir skaniai pavaišinti. Grakščios choro merginos ir vaikinai mitriai sukinėjosi apie svečius, o šeimininkės, kurias sudarė rosmontietės ir verdunietės choristės, paruošė tikrai skanius valgius. Jos turėjo įdėti nemažai darbo. Kadangi ne visų dirbusių to vakarienėj turio pavardes, tai neminėsiu nė vienos, kad nebūtų užsigavimo. Tikiu, tą atliks patys rengėjai.

Vienas tik mažas nemalonus incidentas šioj vakarienėj įvyko, kada vienas naujas ateivis lietuvis truputį įsigėręs pradėjo demonstruoti savo kumštis, bet vakarienės tvarkdariai tą nemalonų dalyką greitai sutvarkė.

Ruošiasi Operetei

Vilijos choras netolimoj ateityj mano perstatyti operetę. Dar laikas nenumatytas. Choristai stropiai ruošiasi — mokinasi dainas. Tik blogybė glūdi tame, kad ne visi choristai rūpestingai lankosi į pamokas, o kuomet ne visi atsilanko, tai trukdo mokinimosi darbą.

Svečiai Amerikiečiai

Pereitos savaitės pabaigoj lankėsi du jaunuoliai iš New Yorko, tai Hary Mitkus ir L. Lukaitis. Jų atsilankymo tikslas buvo ne vien asmeninis. Jie čia taipgi pasitarė su Vilijos choristais, kas link atvykimo į Montrealą Sietyno choro pademonstruoti savo menines jėgas.

Tai labai sveikintinas ir sveikas dalykas. Toks meninių jėgų pademonstravimas po kitas kolonijas priduoja daugiau elekso patiem choristams, juos daugiau suartina su kitų kolonijų lietuviams. Gi pati publika irgi ieško kas naujo, įdomesnio, savi kiek atsibosta.

Pašalpinės Dr. jos Vakarienė

Vasario 26 d. Vytauto Klubo svetainėje įvyks Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos vakarienė. Parengimų komisija pareiškė, kad ši vakarienė bus viena iš prašmatniausių. Bus skanių valgių, kietų ir minkštų gėrimų ir gera muzika. Svečiai, anot komisijos nario drg. K. Juškos pareiškimo, tikrai neapsivils atsilankę.

Pradžia 7 v. v. Vieta: 2161 St. Catherine St. E.

Serga

Porą savaičių atgal darbe smarkiai apsidėgino veidą ir ranką Juozas Bendžaitis. Buvo nuvežtas į Victoria ligoninę. Tikiu, kad šiuo laiku ligonio sveikata bus žymiai pagerėjusi.

Vasario 4 dieną susirgo Uršulė Lukaitienė. Ligonė randasi "Herbert Reddy Memorial" ligoninėje. Kokia liga serga, neteko sužinoti.

Juožų Vardadienis

Kovo 19 d. Klubo svetainėje ruošiama Juožų Vardadienio vakarienė. Vakarienė ruošiama su skaniais valgiais ir kietais bei minkštais gėrimais. Pradžia 7 v. v.

Visi, o ypač Juozai, esate kviečiami atsilankyti.

Korespondentas

LONDON. — Britų valdomų Leeward salų Vakarų Indijose vietiniai gyventojai baisiai išnaudojami. Darbininkai uždirba 40 centų į dieną.

MOTERYS KOVOJA PRIEŠ SENĄ IPROTĮ

(Atkelta nuo 7 pusl.)

Skurdas priveda prie tragiškų pasekmių. Kaire keturiolikos ir penkiolikos metų mergaitės dažnai yra savo tėvų raginamos išeiti į gatves uždarbiauti, — uždarbiauti parduodant savo kūną. Kai kurie tėvai taipgi tiesioginiai parduoda savo dukteris turtuoliams, ypatingai jeigu jos yra gražios.

Moteryų Teisių Partijos, kurios dabar stiprėja Egipte, nekreipia daug dėmesio į pasibaisėtinas sąlygas, kuriose gyvena dauguma darbo klasės moterų. Tos partijos sakosi kovojančios už visų moterų teises, nes, anot jų, lengvos skirbybos ir beteisiskumas liečia visas moteris, visų klasių.

Bet faktas yra, kad turtingesniųjų klasių moterų nėra tiek to beteisiskumo paliestos. Tikrai beteisiskumas sudėtas su skurdu gali būti toks sunkiai panešamas, kaip tai viršuje vaizduoja lenkas žurnalistas.

Anykštėnas

VYKSTANT Į EUROPA GERIAUSI JUMS PATAARNAVIMĄ SUTEIKS

9 Dorchester St. West,
Montreal, Que., Canada

Tel.: LANcaster 8789

Rezervuokit savo kelionei vietas iš anksto. Parūpiname visus kelionės popierius. Parūpiname afidevitus dėl imigracijos, pasportus, vizas, sutvarkom maršrutus.

Persiunčiam į visas pasaulio dalis pinigų, parūpinam perkalbėtojus, vertėjus, parduodam namus, išrenkam nuomą, parduodam visokią apdraudą, laivų tiketus.

J. E. JIŠA ir ALEX. MCKAY
SAVININKAI
(Kalba ir Lietuviškai)

Res.: WE. 3011

Bus.: EL. 2266

50 Eddy Adomaičio Garažas

WEST END AUTO BODY

Sudaužytų Automobilių Taisymas
Yra Mūsų Specialybė

Atliekam Visokius Taisymo Darbus

5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

51 Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir

vakarais po 8.30; TRENmore 1678

Mr. R. Bennett, Manager

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

52 Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

53 VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Palpame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučeliūnas ir A. Majauskas

Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė

2830 ALLARD ST., Wille Emard, MONTREAL

46 Marrazzo Musical Memos

"PAT" MARRAZZA SAKO

Mes galim pasiūlyti tuojaus pristatyti vėliausios ma-os Excelsior, Accordiana, Rio and Marrazza accordions. Taipgi apripinti jus dalimis, pataisyti.

Mūsų pilna eilė Holton ir importuotų europietiškių dūdų orkestro instrumentų turėtų suinteresuoti tuos, kurie įvertina kokybę prieinama kaina.

Nauji Premier būgnai yra vėliausias žodis.

Viskas dėl būgnieriaus.

Mes taipgi turime pasirinkimą gitarų ir smuikų.

Užsisakykit iš mūsų didelės selekcijos populiarius rekordus.

Instrumentus galima užsisakyti su ar be Marrazzo lengvų kursų, laiškais

Paš Artimiausį Muzikos Pardavėją, arba Rašykite

P. MARRAZZA INC.

Dept. FL, 308 St. Catherine St. W.

Montreal

"Kanados Didžiausias Muzikos Namas"

47 ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.

Savininkas: J. ADOMONIS

3000 VERDUN AVE. — VERDUN

Tel. HE-MLOCK 2797

Tel.: VI. 6373 48.

6668 DeLorimier Ave.
Montreal, Que.

Albertas J. Norkeliūnas

General Insurance — Visokiausia Apdrauda

Teikiu sąžiningą patarnavimą visose Apdraudos srityse. Pildau valdiškas blankas, darau vertimus ir t.t. Valandos:

Pirm. ir Ketvirt. vakarais, ir pagal susitarimą

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

Laikė pastarųjų poros savaitių Liaudies Balsas gavo talkos ir paramos iš sekantių rėmėjų:

A. J. Deltuvai, Hanover Haward, Md., prisiuntė \$7.75 šurinktų aukų. Aukojai: P. Kupris \$2.50; T. Ramoška, A. J. Deltuvai ir V. Lapatėnia po \$1.00; keturi rėmėjai po 50 ct.; vienas 25 ct.

F. Imbras, Pittsburgh, Pa., atsinaujindamas prenumeratą, prisiuntė \$1.50 aukų.

J. Žukauskas, Toronto, atnaujino prenumeratą savo giminėms Jungt. Valstijose.

R. Braus, Rochester, N. Y., prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir nuo F. Manelio \$1.50 aukų.

P. Radzevičia, Cleveland, Ohio, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Darska 50 ct. aukų.

P. Krisiunas, Welland, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$1.00.

A. Petniunas, MacKenzie Island, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Juškos \$2.00 aukų.

Ig. Sakalauskas, Toronto, pridavė nuo dviejų rėmėjų \$1.00 aukų.

P. Mežinskas, Central Patricia, Ont., gražiai pasidarbavo prenumeratų atnaujinime ir prisiuntė \$14.00 šurinktų aukų. Aukojai: T. Meidus \$8.00; V. Zinaitis ir P. Mežinskas po \$3.00.

Alf. Sinkevicz, Philadel-

phia Pa., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$1.

C. Shukstes, Madsen, Ont., atsinaujindamas savo prenumeratą, kartu prisiuntė vieną naują ir \$4.00 aukų. Aukojai: T. Valiukonis ir C. Shukstes po \$2.00.

M. Alvinienė, Los Angeles, Calif., prisiuntė \$6.00 šurinktų aukų. Aukojai: G. Benson, C. Marcinkus, Prusai, Joe May, D. Repecka ir Jagmin po \$1.00.

S. Lebetkevičius, Edmonton, Alta., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$2.

P. Walentienė, Philadelphia, Pa., prisiuntė naują ir atnaujintų prenumeratų.

S. Šaltys, Rockford, Ill., per "Vilni" atsinaujino prenumeratą ir paaukojo \$2.50.

Marg. Kiaušinis, Cadomin, Alta., per J. Kundrotą prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo F. Praskevičiaus \$2.00 aukų.

P. Ruplenas, Cainsville, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$2.00.

J. Kevėža, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Petravičiaus \$1.00 aukų.

W. Masienė, Weston, Ont., atsinaujindama prenumeratą per E. Laurusevičienę, pridavė \$2.00 aukų.

J. Legas, Port Arthur, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$1.00.

M. Vidruk, Winnipeg, pri-

siuntė atnaujintų prenumeratų ir per E. Lepeškaite gautų nuo T. Balalio \$5.00 aukų.

M. Indrulenai, Simcoe, Ont., atsinaujindamas prenumeratą dviem metams, kartu prisiuntė \$1.00 aukų.

F. Paliliunas, Timmins, Ont., prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir nuo savęs ir F. Arlausko po \$1.00 aukų.

Pora lietuvių patys užsirašė Liaudies Balsą

Atnaujinime prenumeratų gražiai pasidarbavo torontiečiai P. Dargužis, R. Antanavičienė, P. Gutauskas ir J. Valaitis; rochesterietė L. Bekešienė; sudburietis J. Brazdžius; montrealiečiai J. Leševičius ir P. Kisieliene; kaspuskasingietis P. Bepirštis ir keletas kitų.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas mes reiškiamo širdingą padėką.

Administracija

KĄ KITI RASO

(Atkelta nuo 5 pusl.) Vengrijos valdžia yra "rytų demokratijos" narys.

"Vakarų demokratijos principais" vaduojantis, Olandija gali slopinti milijonų žmonių laisvę, smaugti jauną respubliką ir visa tai gerai.

Vengrija betgi neturi teisės net ir prisipažinusių priekaltės savo priešų bausti.

Nenuostabu, kad milijonai žmonių tokios dorovės nepriima, ją atmeta. — Vilnis.

Istorinis įvykis

Pirmą sykį istorijoje katalikų kardinolas, narys šventos kardinolų kolegijos, nubautas svietiškame teisme. Katalikų bažnyčia iki šiol neleidus valdžioms bausti savo aukštus dvasiškius.

Šis Vengrijos istorinis į-

vykis parodo katalikų bažnyčios silpnėjimą.

Sakoma, rytinėj Vokietijoje irgi "užsidegs kovos" bažnyčios su valstybe. Evangelikų čia yra galingiausia bažnyčia.

Tokia kova eina Lenkijoje, Čekoslovakijoje ir kitur Europoje.

Katalikų bagnyčia visuomet nori diktuoti valdžiom. Jei tas nevyksta, ji veda atkaklią kovą. Tik kada jau visai nugalėta, ji pataikauja valdžiai.

Katalikų bažnyčia Europoje daugiausia sekėjų turėjo. Ji taipgi palaikė reakcines valdžias.

Įsikūrus liaudies valdžioms ji išstojo prieš jas, bet liaudies valdžios dvarų žemes išdalino bežemiams. Ir kada valstiečiams tenka pasirinkti tarp bažnyčios, kuri visuomet palaikė išnaudotojus, ir liaudies valdžios, kuri davė valstiečiams žemės, jie pasirinko pastarąją.

Bažnyčios hierarchija apsižiūri, kad jos galybė nyksta.

Metodistų vyskupas Bromley Oxnam, aną dieną Chicagoj, sakė, kad šių dienų krizis yra permainingas draugijoje, paprasto žmogaus pastangos geresnio gyvenimo pasiekti. Kur geru ju tas negalima, spēka stengiamasi pasiekti.

Kardinolas Mindszenty bandė tai sulaukyti ir parbloktas besistengiant. — V. Andrusis.

HENRY A. WALLACE KVICIA P. NENNĮ

ROMA. — Jungtinių Valstijų Progresyvių Partijos lyderis Henry A. Wallace kviečia kairiųjų ūsocialistų vadą Pietro Nenni atvykti pavasarį į Jungtines Valstijas pasakyti eilę vietų prakalbas.

P. Nenni Wallace užkvietimą priėmęs.

61. Farma Pardavimai

Parduodu farmą iš 100 akrų. Dešimties kambarių mūrinis namas, dideli tvartai, vištinkas, didelis kiaulininkas, 200 kiaulių. Maistas, gaunamas iš miesto, kainuoja labai mažai. Būtų labai linksma, jei nupirktų lietuvių. Keturios mylios nuo Hamiltono, ant gero kelio. Platesnių žinių suteiksiu per laišką.

John Burinsky, Waterdown, Ont.

62. Paieškojimai

Paieškau savo pusbrolio Juozo Kuprevičiaus, paeinančio iš Kėdainių apskrities, Krakių valsčiaus, Bakšiškės kaimo.

Jis gyveno Scotland.

Prašau patį atsisaukti arba jeigu kas žino pranešti: A. Kupreviče, 5057 Edwin, Hamtramck 12, Michigan, USA.

Paieškau Vinco Mailos. Jis gyveno Montreale.

Prašau jo paties atsisaukti arba pranešti, jeigu kas žinote apie jį, už ką būsiu labai dėkingas.

Ieško Jonas Kačiulis, 31 Calder Rd., Massend, Scotland.

Petras Kutis turi svarbių žinių perduoti Marytei Pakalniškytei (ištekėjusios pavardė nežinoma), kilusiai iš Juodupio kaimo, Veviržėnų valsčiaus, Kretingos apskrities. Turėjo 1 dukterį ir 1 sūnų Benediktą. Laikė vištų ūkį.

Prašau atsisaukti arba jeigu kas žinote pranešti šiuo adresu: P. Kutis, 224 King St. E., Hamilton, Ont.

56 Lietuviški Rekordai

Sulig pareikalavimo siunčiame katalogą

Taipgi radio, skalbiamos mašinos 25 ir 60 ciklų. Siunčiame bile kur Kanadoje. Galima pirkti grynais pinigais arba sulig susitarimo ant išmokėjimo.

ORIGINAL FURNITURE CO.

438 & 515 QUEEN ST. W. TORONTO, ONT.

Tel. AD. 1618

Šventadieniai: AD. 1618

57 The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

58 Harry R. Ranks Company

W. Zaleshook — Laidotuvių Direktorius
Aukščiausias Patarnavimas — Prieinama Kaina
Patarnavimas 24 Valandas
455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

59 J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Pezaninuota akis, lėtinis akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: BA. 8924

60 PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creator of fine FUR GARMENTS

Restyling and Repairs Workmanship Guaranteed

MODERN COLD STORAGE PLANT ON THE PREMISES

571 Queen W. 750 Yonge
D. 8884 RA. 897

63. Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas — Parduodu visokių rūšių žiedus, auksines ir sidabrinės prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prieinamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272½ Queen St. W., Toronto

64. Stinson's Jewellery

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokiąs jewellery prekes.

Kaina prieinama. Darbas garantuotas
Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro

65. Pranešimai

a) Windsor, Ont.

Smagūs Šokiai

Lietuvių Literatūros Draugijos 21 kuopa rengia šokius šeštadienį, vasario (February) 19 dieną, Čekoslovakų salėj, 1367 Drouillard Rr.

Kviečiame visus Windsor ir Detroito ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir linksmai laiką praleisti. Šokiams grieš šaunioji čekoslovakų orkestra. Taipgi bus gėrimų ir užkandžių.

Salė bus atdara nuo 6 val. vakaro.

Pareng. Komisija

b) Montreal, Que.

Vakarienė

Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija rengia didelę ir gerą vakarienę su skaniais valgiais ir gėrimais.

Kviečiame visus ir visas dalyvauti. Esame tikri, kad visi būsite patenkinti.

Vakarienė įvyks šeštadienį, vasario 26 dieną, 7 valandą vakaro, Vytauto Klubo svetainėje, 2161 St. Catherine St. E.

Šokiams grieš J. Sodauskos orkestras.

Pareng. Komisija

c) Toronto, Ont.

Vakarienė

Šiuomi pranešame, kad Toronto Lietuvių Moterų Klubas rengia vakarienę, sekmdienį, vasario 20 d., 6 valandą vakaro, 160 Claremont St.

Prašome visus ir visas atsilankyti. Bus tikrai lietuviška vakarienė. Kurie ateisite, neapsivilsite, nes moterys nori tikrai lietuviškai pavaišinti visus ir visas.

Vakarienė bus šilta. Tad nepasivėlinkite.

Klubo Valdyba

d) MŪSŲ LIGONIAI

TORONTO. — Draugas J. Žiziūnas susižeidė ranką dirbtuvėje. Jis rاندasi St. Joseph ligoninėje. Kaip ilgai jis gulės, sunku pasakyti, bet susižeidimas gana didelis.

Nuo savęs linkiu greitai pasveikti.

Reporteris

67 Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirmą Kuopa Rengia

Valentino Šokius

Šeštadienį, Vasario 19 Dieną

Lietuvių Svetainėje

(160 Claremont St.)

Šokiams Grieš 6 Muzikantų Orkestras

Visi Toronto ir apylinkės lietuviai kviečiami ateiti ir pasilinksinti. Be to, turėsite progą laimėti Valentino dovanų.

Pradža 8 valandą vakaro

Rengėjai

68 Torontiečių Kronika

Du Kultūriniai Vakarai Toronte

TORONTO. — Praėjusi šeštadienį Bangos choras turėjo savo pirmą parengimą šiame sezone. Programa susidėjo iš koncerto ir pristatymo.

Choras, reikia pasakyti, šiuo sykiu atrodė ne toks gyvas, entuziastingas. Pradėjo dainuoti lyg stokodamas drąsos. Tiesa, jis padainavo neblogai, bet galėjo padainuoti geriau.

Choro solistė Helena Degutienė dainavo labai gerai. Ypatingai lietuviams patiko juoko daina, nors gerai sudainavo ir kitas dainas.

Antroji dalis buvo pristatyta

KAZYS BARONAS TURĖJO OPERACIJĄ

HAMILTON. — Karys Baronas, vienas iš naujų kanadiečių, turėjo apendiko operaciją ir dabar randasi St. Joseph ligoninėje.

Linkiu jam greitai pasveikti.

J. Astylienė

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

Aprašant, kas kiek aukojo per Bernatavičių balių, išbrovė klaida. Praleisti aukotojai O. ir Ch. Narusevičiai ir H. J. Naujokai, kurie aukojo po dolerį.

tyta vieno veiksmo komedija Piršlybos, garsaus rusų rašytojo Čechovo parašyta. Vaidino F. Laurusevičius, A. Ylienė ir J. Naujokaitis. Komedija gana juokinga ir buvo gerai suvaidinta. Režisoriu buvo J. Mingilas, sufleravo J. Valūnas.

Sekmdienį, ant rytojaus, buvo Sūnų ir Dukterų Draugijos kultūrinis vakaras. Programa buvo ilga ir sudėtinė. Dainavo vaikučių choras, R. Strazevičiūtės vadovybėje, moterų sekstetas, duetai ir solo, kurių tarpe buvo viena mūsų žvaigždė R. Strazevičiūtė. Gerai pasirodė būsimoji mūsų šokikė Jencytė. Jau gana gražiai skambina pianu Irena Šinkūnaitė. H. Jakavičius pasirodė kaip komikas. Taigi, koncertinė dalis buvo įvairi.

Z. Janauskas, Kanados Lietuvių Nacionalio Komiteto pirmininkas, savo trumpoje prkalboje palietė du stambuosius posukius Lietuvos istorijoje — 16 vasario nepriklausomybę ir tarybinį perversmą. Jis pažymėjo, kad davė ir ko nedavė 16 vasario nepriklausomybė, ir kad davė tarybinis perversmas. Jis nurodė, kad 16 vasario nepriklausomybė davė daug mažai grupei išnaudotojų ir jų tarnų, bet paliko skurdę valstietiją ir darbininkiją. Tiesa, buvus pravesta žemės reforma, bet neilgai trukus, kol žemė atiteko atgal dvarininkams ir kitiems tur-

čiams. Tai faktas. Mums yra žinoma, kad tik 1938 ir 1939 metais buvo parduota iš varžytinių 18,000 valstiečių ūkių.

Tarybinis perversmas, sakė jis, pakeitė padėtį. Žemę ir fabrikus pervedė darbo žmonėms. Žemė buvo padalinta veltui, be atlyginimo. Naujakuriai paliuosuoti 5 metams nuo mokesčių. Įvestas nemokamas gydymas. Suteiktos progos liaudžiai siekti mokslo. Lengvinamas darbas ūkiuose, įvedant traktorius ir kitą mašineriją.

Už tai liaudis smarkiai ky-la. Iš kitos pusės, saujelė tu, kuriems pirmiau buvo gera, nepatenkinti. Bet tai mužutė mažuma.

Po prakalbos buvo pristatymas. J. Mingilas, Mingilienė ir J. Valūnas perstatė vieno veiksmo dramatišką vaidelį, kuris vaidavo, kaip korporacijos advokatas apgavo mažai nusimanantį ateiivį, pakišdamas pasirašyti po pareiškimu, kad atsižada nuo bent kokių paieškojimų, kurių jis galėtų ieškoti kaip nukentėjęs. Vaidelis paimtas iš gyvenimo. Seniau taip pasitaikydavo dažnai. Dabar, unijoms sustiprėjus, taipgi ir įstatymams griežčiau tokius reikalus tvarkant, jų būna mažiau. Bet pasitaiko. Vaidino labai gerai. Jiems sufleravo J. Naujokaitis.

Taigi, pažangūs lietuviai turėjo du gražius kultūrinius vakarus. Kurie atsilankė, išėjo pasitenkinę.

Lauksime daugiau tokių puikių vakarų.

Reporteris

TEL AVIV. — Izraelijos valdžia ketina paliuosuoti visus politinius kalinius.

40 Aukos už Brošiūrą

Už Kanados Lietuvių Nacionalio Komiteto išleistą brošiūrą "Lietuva Naujam Gyvenime", dar vis ateina aukų. Tai labai gražus atsi-nešimas linkui Komiteto veikimo ir toks tvirtas pažangių lietuvių pritarimas, duoda Komitetui drąsos imtis ir kitų kultūrinėjų srityje darbų.

Per šį pastarąjį laikotarpį aukų gauta per Liaudies Balsą sekanciai:

Per E. Morkevičienę, Montreal, aukojo: J. Kuica \$4.00; Navikas \$1.00; LLD 47 kp. 50 ct.

J. Kairys, Toronto, pridavė \$1.00.

Per J. Lesevičių, Montreal, aukojo: J. Brunza \$1.00; P. Masandukas 50 ct.; J. Či-cinskas \$1.00; Ch. Zenius 50 ct.; A. Stasaitis 25 ct.

Per J. Sasnauskienę, Geraldton, Ont., aukojo: už jos išplatintas 3 brošiūras 75 ct.; P. Jasiunas 75 ct.; J. Sasnauskas 50 ct.

Mrs. J. Peciulis, Calgary, Alta, prisiuntė nuo savęs 50 ct.

Per A. Petronį, Hamilton, Ont., W. David aukojo 50 ct. Viso \$16.25.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, Komiteto vardu, tariau širdingą aciu.

J. Berškys,

K.L.N.K. Sekretorius
457 Parkside Dr.,
Toronto, Ont.

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

Lietuviška Valgykla

Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

A. GARBENIS
Fotografas

Jūsų Vestuvių Paveikslas

Linksmiausia atmintis Jūsų gyvenime.
Pigesnės kainos savo tautiečiams.

Telefonuokite dėl apointmento KE. 5364

LAFAYETTE STUDIO

2182 DUNDAS ST. W. TORONTO

66 Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Vėl pradėjau siūti pagal užsakymą vyriškų žieminius ir vasarinius rūbus.

Seni ir naujai atvykusieji tautiečiai prašomi reikalui esant kreiptis pas mane. — Darbas garantuotas.

191 Sutherland Dr., Leaside

69 FRANK WASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. MU. 0191